

BLOBY NA SASOVĚ

Označení „blob“ se v Sasově u Jihlavy na ekostatku Josefa Sklenáře velmi ujalo. Zamítnutý návrh pana architekta Kaplického oslovil sasovské osazenstvo, zejména tvarem. Proto se stanům s výběhem pod širým nebem, ve kterých jsou „ustájeny“ venku sasovské prasečí rodinky, tak říká. Loni byl vyzkoušen jeden stan, letos už jsou čuníci ve třech stanech.

Výzkum

Od letošního roku je „Biofarma Sasov“ zapojena do nového výzkumného úkolu, v jehož rámci bude sledován vliv chovného prostředí na užitkovost a kvalitu konečného produktu – vepřového biomasa. Nositelem tohoto úkolu je VÝZKUMNÝ ÚSTAV ŽIVOČIŠNÉ VÝROBY, v. v. i., který se statkem spolupracoval již v předchozích letech.

Kromě parametrů užitkovosti budou vyhodnocovány nutriční, technologické a senzorické vlastnosti vepřového biomasa, včetně spektra mastných kyselin a obsahu železa a vápníku v masě. Výzkumem budou porovnávány rozdíly mezi skupinami prasat přeštického plemene s klasickou hybridní kombinací. Zajímavé bude také srovnání kvality produkce masa z ekologického venkovního chovu a z chovu konvenčního. Dílčí hypotézou je, že chovné prostředí má na kvalitu biomasa významný vliv. A to především, pokud se jedná o venkovní chov s možností přirozeného rytí zvířat a možností jejich pastvy. Takové prostředí (při dodržení určitých zásad) se pozitivně projeví nejen na zdravotním stavu chovaných prasat, ale i na vybraných kvalitativních ukazatelích konečného bioproduktu.

Prozatím vypadají hypotézy stanoveny správně – v rodinkách ve stanech jsou pra-

sata podstatně zdravější než ve vepřinech s betonovým výběhem. Je to proto, že ve stájích jsou chována opakovaně a dochází tam k tzv. „stájové únavě“. To je stav, kdy je v okolí zvířat mnoho choroboplodných zárodků, s nimiž se musí každé chované zvíře vyrovnat. Pastvina může být každý rok nová a její rozloha je podstatně větší než betonový výběh. Navíc je zde zcela určitě pozitivní vliv „matky země“, ve které se mohou čuníci neustále přehrabovat, válet se v bahenních koupelích či jenom odpočívat. Prasatům to svědčí. Pan **Zavadil**, který ošetřoval první skupinu prasníc rodičích venku, řekl: „*Měl jsem z toho, čoveče, strach, ale je to neuvěřitelný, jak jsou ty prasnice venku šikovný...*“

Stan

Samotná konstrukce stanu je inspirována dánskými výzkumnými projekty. Vyniká pevností (i ve větru atd.), vzdušností – na hoře je otvor, který umožňuje a podporuje přirozené proudění vzduchu a větrání. Věříme také, že je pěkný i na pohled a hodí se do krajiny. Hlavně ale, ať už jsou vedra nebo naopak prší, prasata pod ním ráda odpočívají a vychutnávají si siestu na čisté suché slámě, pokud zrovna nemají chuť rýt, pást se, slunit se, nebo cokoli jiného podnikat venku.



Přeštická rodinka na pastvě

Stany pro naše potřeby dokázala ušít na zakázku firma AUTOPLAČTY SEDLÁČEK&CO, spol. s r.o., z Hostinného. Perspektivně bychom pod tyto bloby chtěli umísťovat i koně, skot či ovce.

Samozřejmě se může stát, že by do „blobu“ při bouřce mohl uhořet blesk. Proto se snažíme s profesionální firmou vymyslet takové opatření, aby rizika byla co nejmenší. Je velice zajímavé slyšet od odborníků, jak se chovají blesky a co musíme proti nim podniknout. K čemu všemu nás ti naši čuníci ještě nepřivedou!

Bylinky a pastva

Do pastevních směsí se někdy přidávají různé bylinky, včetně léčivých, a zvíře si potom z pastvy samo vybírá to, co potřebuje a co mu schází. Díky tomu je zdravější a nejspíš se to projeví i v biomase. Stejně jako se liší parametry biomléka krav chovaných celodenně na volné pestré pastvě od mléka krav stojících v kravíně nad svou stálou silážovanou krmnou dávkou, tak ani není důvod předpokládat, že u biomasa by to mělo být jinak.

U nákupu masa v Sasově máte jistotu, že se ke zvířeti chovali slušně, vyrůstalo s mámou, na podestýlce a v klidu. Časem si možná budete moci vybrat čuníka přímo z té a z té pastviny, z toho a toho stanu. Třeba časem prozkoumáme i možnosti jednotlivých bylin a jejich vliv na kvalitu biomasa...

Půda

Tak jako mají prospěch čuníci z volné pastvy, z půdy a z rytí, tak také pro půdu je venkovní chov přínosem. Je nutné nakytěna a obohacena o živiny. Samozřejmě to předpokládá, že se stany budou po pastvině přesouvat, výběhy na pastvu se dají otevírat a zavírat podle potřeby i v průběhu sezóny. Možná, že se půda odvděčí i tím, že škůdci a plevele nepřežijí útoky rypáčeků zvědavých selat a následná plodina bude mít půdu připravenou jako nikdy předtím.

Odbyt

Již nyní, po prvních exkurzích zájemců, kteří bloby shlédli, se objevují první objednávky, které si zamlouvají vepřové biomasa z tradičního přeštického plemene, chovaného ve stanech. To už opravdu nebude „anonymní balíček“ z pultu v obchodě!

(lh)



Stany jsou z několika stran obestaveny balíky slámy, které tvoří závětrí